

ще се обясни, защото ако кажемъ, че това е първата причина, тогава ще се изпрѣчимъ прѣдъ една необходимостъ и нея да обясняваме. Човѣшкиятъ умъ е любопитенъ да знае много работи и още повече, когато даденъ отговоръ е неудовлетворителенъ и се касае за изкуството. Тогава? — просто на просто любопитството бѣше повикало зрители отъ различно общественно положение, съ различни ожидания отъ художественнитѣ произведения, съ различни възгледи — нѣща, които, en general, не сж имъ позволили съ еднакво съчувствие да се отнесатъ къмъ едни и сѣщи художествени положения. А това ще каже, че природата на емоциитѣ, които възбужда Шантеклерътъ у зрителитѣ, въпрѣки очакванията на авторътъ Е. Ростандъ, има не нѣкакъвъ мистически характеръ, а твърдѣ „прикладно“ значение: изразъ на особенното състояние, въ което се намира развоя на общественно-литературнитѣ отношения въ Франция, „Шантеклерътъ“ не прѣдставлява нищо друго въ своята сжщностъ, освѣнъ една буржуазна драма, която е създадалъ декаданса на тая класа. Затова, ексцентричността на обстановката, сетнѣ това, дѣто хората сж облечени въ животински кожи, като кучета, кокошки, патки, жаби, скакалци и други, както и старанието на поетътъ да издигне високо храмъ на „чистата красота“ мимо неспособността на старото общество да създаде такава, си оставатъ суетни усилия, емоцията вмѣсто да печели откъмъ интензивностъ, губи откъмъ експансивностъ въ очитѣ на хора съ по-нормални литературни вкусове.

Съ други думи, едни харесватъ, други — не.

Съ други думи, една и сѣща емоция въ изкуството има свойството да залисва, или да приспива: приспива онѣзи, които вървятъ по една посока въ живота, — забавлява онѣзи, които вървятъ по друга посока.

Съ други думи, естетическата емоция е нѣщо относително, защото тя е рефлексъ на дадена общест-